

Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв
Кафедра пісенно-хорової практики та постановки голосу
АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни/освітнього компонента	Історія театру та кіномистецтва
Освітня програма	ОПП Середня освіта (Музичне мистецтво), 2023
Компонент освітньої програми	вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	4 кредитів 120 год.
Вид підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладач	- Швидків Г.Р.; заслужений працівник культури України, доцент кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу -
CV викладачів на сайті кафедри	
Е-mail викладача	Halyna7@ukr.net

Освітній компонент «Історія театру та кіномистецтва» призначений для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету.

Мета опанування дисципліни «Історія театру та кіномистецтва» є формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань про історію театрального та кіномистецтва; систематизація знань про генезу театру; визначення місця і значення кіномистецтва у розвитку світової культури; виявлення особливості розвитку національного театру та кіно.

Передумови для вивчення дисципліни: «Основний музичний інструмент», «Теорія та історія музики», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних форм», «Психологія музичної діяльності» тощо.

Курсом передбачено формування **компетентностей**:

ЗК01. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, суспільну мультикультурність (культурна компетентність).

ФК01. Здатність до розуміння значення мистецтва у сучасному суспільстві; сприяння збагаченню вітчизняної музичної культури (культурницька компетентність).

ФК02. Здатність до реалізації особливостей змісту та організаційно-методичної специфіки музичної освіти (інтегрованого курсу «Мистецтво») (предметно-методична компетентність).

ФК05. Здатність узагальнювати, інноваційно переосмислювати та творчо використовувати досягнення музичної культури (мистецтва, педагогіки), знаходити оптимальні рішення щодо їх теоретичного, методичного, виконавського впровадження у освітній процес (предметно-методична, інноваційна компетентності).

Опанування курсу сприяє досягненню наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН02. Знати та розуміти соціокультурні феномени, закономірності їх виникнення та розвитку

ПРН04. Знати зміст суміжних предметів, що стосується методик викладання у закладах загальної середньої освіти та дитячих позашкільних закладах.

ПРН07. Знати та використовувати основні принципи осмислення проблем навчальної та професійної діяльності на межі предметних галузей

ПРН24. Оволодіти здатністю до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним

Зміст навчальної дисципліни Змістовий модуль №1.

Тема 1. Історія зародження та розвитку світового театрального та кіно мистецтва Лекція 1, 2. Театр Європи від античності до XIX ст. (1 год.)

1. Античний театр.
2. Походження трагедії, комедії та сатиризованої драми.
3. Театр доби Римської республіки та Імперії.
4. Середньовічний театр.
5. Релігійна драма.
6. Мораліте, міркали.
7. Італійська «вчена комедія» та comedi dell'arte.
8. Англійський театр доби Шекспіра.
9. Іспанський театр XVII ст.

Лекція 3. Український театр від традиції до «Березолю» (2 год.)

1. Мистецтво театру в Україні XIX ст..
2. Національно-етнографічний характер українського театру вищезгаданого періоду.
3. Музично-драматична творчість С. Гулака-Артемівського, Н. Ніщинського, П. Сокальського.
4. Пролетарська революція і театр.
5. Л. Курбас і «Березіль».

Лекція 4, 5. Виникнення та розвиток кіно в Європі та США (2 год.)

1. Перші кроки кінематографа: винаходи Едісона та Люм'єрів.
2. Кіно. Ж. Мельєса.
3. Брайтонська школа.
4. Кінематограф США на початку XX ст.
5. «Нікель-одеони».
6. Сюрреалізм та експресіонізм у кіно.
7. Фільми французького «Авангарду», «Абсолютне кіно» Еггелінга, Ріттера.

Тема 2. Театр та кіно в XIX- XX ст.

Лекція 6. Українське кіно на початку XX століття (2 год.)

1. Джерела українського кінематографу.
2. Винахідник Й.Тимченко та перші кіностудії в Ялті та Одесі.
3. Творчість І. Кавалерідзе, Л. Курбаса, Ф. Лопатинського у кінематографі України.
4. ВУФКУ.
5. Журнали «Кіно» та «Кінотиждень».
6. Мистецька спадщина О. Довженка.

Лекція 7, 8. Український та світовий кінематограф у XX-XXI ст. (2 год.)

1. Особливості культурного розвитку України в XX ст.
2. Театр у Китаї. Характерні риси корейського театру.
3. Театр давньої Індії - технічні елементи та літературні джерела.
4. Перський театр.
5. Театри Японії – «Но», «Кабукі», «Гігаку».
6. Кінематограф Японії.
7. Сучасне кіно Китаю та Кореї.
8. Кіномистецтво країн Ісламу.

Лекція 9. Європейський театр від XIX – першої половини XX ст. (2 год)

1. Історичний та соціальний контекст розвитку європейського театру XIX ст.
2. Стилї та напрямки європейської культури – театральномистецький контекст. На зламі сторіч: новаторські тенденції європейських театральних труп. Російський театр XIX- поч. XX століть.

Змістовий модуль №2

Тема 3.Нові напрямки в класичному та сучасному театральному мистецтві.

Лекція 10, 11. Опера і балет як види театального мистецтва.(2 год.)

1. Історія виникнення опери Монтеверді.
2. Опера – seria та опера – buff.
3. Поняття «лібрето». Опера в Італії, Франції та Німеччині у XIX- XX ст.
4. Опера в Україні.
5. Формування балету як виду мистецтва.
6. Від класики – до модерн-балету.

Лекція 12. Мистецька природа сучасних театральномистецьких жанрів. (2 год.)

1. Виникнення у XX театральномистецьких жанрів : мюзикл, сучасна опера , шоу та ревію.
2. Мистецькі компоненти сучасних театральномистецьких жанрів: акторське мовлення, акторська гра, музика, спів танець, циркові елементи.
3. Різновиди сучасної опери - рок-опера, поп-опера, зонг-опера, кіноопера та телеопера.

Лекція 13, 14. Найновіші течії,експериментальні школи у театральномистецтві XX-XXI ст. (2 год.)

1. «Театр абсурду» - ілюстрація до драматургії Е. Іонеско, С. Беккета, А. Адамова, Ж. Жене.
2. «Сердиті молодики» Британії – Дж. Озборн.
3. Творчість Т. Пінтера. Система «відсторонення» Б.Брехта.
4. «Вбогий театр» Єжи Гротовського.
5. “Латерна магіка” у Празі.
6. Московські та лєнінградські театри 80-90 х років.
7. Театральне відродження в Україні – вистави В. Більченко, О. Ліпщина, В. Малахова, Е. Мітніцького.

Тема 4.Вокальні традиції світових оперних сцен.

Лекція 15, 16 .Італійська,французька та німецька вокальні школи. (1 год.)

1. Мистецтво старовинного італійського «bel canto».
2. Вердівські співаки.

3. Театр «Ла Скала».
4. Становлення французької опери. Ж. Б. Люлі.
5. Виконавський стиль артистів «ліричної трагедії» (XVII ст.).
6. Велика французька опера.
7. Витоки німецької школи співу.
8. Новаторські опери Р.Вагнера.

Лекція 17, 18. Корифеї української опери. (1 год.)

1. Видатні українські співаки О. Мишуга, С. Крушельницька, М. Менцинський на вітчизняних та зарубіжних сценах.
2. Борис Гмиря, Анатолій Солов'яненко, Дмитро Гнатюк, Євгенія Мірошниченко слава і гордість українського оперного мистецтва.
3. Світові тріумфи Вікторії Лук'янець.

Лекція 19, 20 . Історичні та творчі зв'язки української та зарубіжних вокальних шкіл. Театральні традиції. (1 год.)

1. Джерела української національної школи співу.
2. Вокальна педагогіка України та Росії від хрещення Київської Русі до початку XIX ст.
3. М.Глінка – вокальний педагог.
4. Учні Глинки – С. Гулак-Артемівський, М. Іванов (Карбачевський) та західноєвропейська вокальна культура.
5. Музично-драматична творчість С. Гулака-Артемівського, П. Ніщинського, П.Сокальського.

Модульний контроль перевірки виконання програмних вимог змістових модулів (усне опитування).